

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

CAMERA DE CONTURI SATU MARE

Satu Mare, Piața 25 Octombrie nr.1, Cod 440026
Telefon:+(40)261.716.555; Fax:+(40)261.716.736
Website: www.curteadeconturi.ro, E-mail: ccsatumare@rcc.ro

RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2015

la nivelul județului Satu Mare

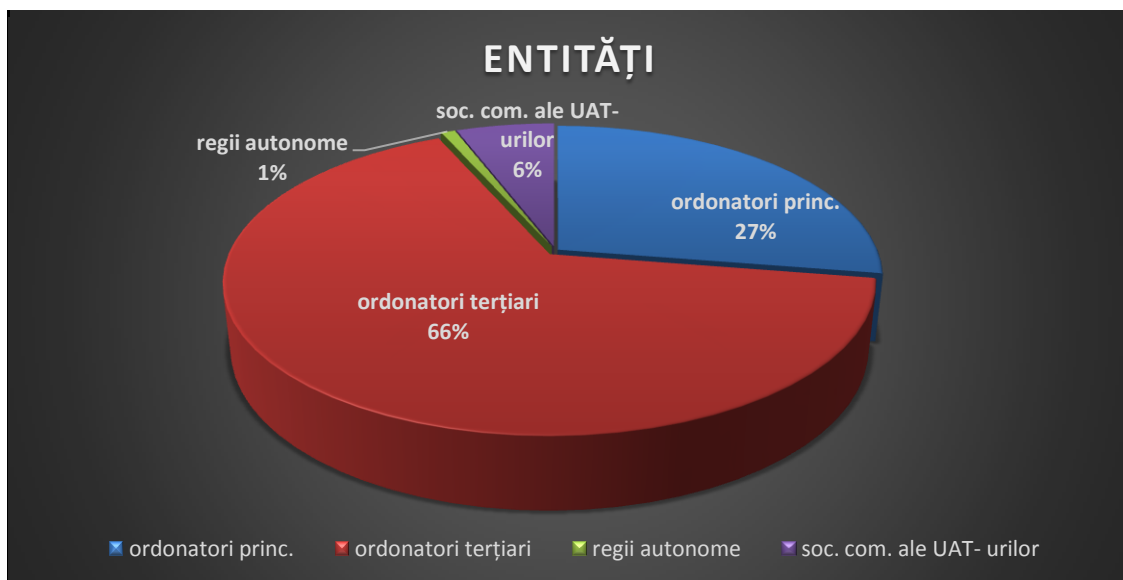
I. Prezentare generală

1. Sfera și competențele de activitate

Camera de Conturi Satu Mare, conform atribuțiilor și competențelor sale, conferite de Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, a urmărit respectarea prevederilor legale privind gestionarea și utilizarea fondurilor publice, exercitând controlul asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public la entitățile publice care intră în sfera sa de competență.

În cadrul acestor competențe, Camera de Conturi Satu Mare își desfășoară activitățile specifice prevăzute de lege la un număr de **240 entități la nivelul unităților administrativ teritoriale (organizarea entităților după categorie - local)**, structurate astfel:

- 66 ordonatori principali de credite;
- 158 ordonatori terțiari de credite;
- 2 regii autonome de subordonare locală;
- 14 societăți comerciale cu capital integral/majoritar al UAT-urilor.

În conformitate cu Programul de control/audit pe anul 2016, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi a României nr. 257/30.07.2015, în anul 2016 au fost aprobate a se efectua, la nivelul unităților administrativ-teritoriale **103 acțiuni de control/audit**, din care 24 acțiuni de audit financiar, 6 acțiuni de control, 1 acțiune de audit de performanță și 72 acțiuni de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie, respectiv verificare a modului de implementare a recomandărilor formulate în auditul performanței.

Din numărul de 31 acțiuni de control/audit aprobate a se efectua, până la data prezentului raport s-a efectuat un număr de 28 acțiuni la ordonatori principali de credite de la nivelul unităților administrativ teritoriale.

În cadrul acțiunilor de audit financiar efectuate la ordonatorii principali de credite potrivit punctului 260 din RODAS s-a efectuat și auditarea situațiilor financiare la un număr de 31 ordonatori terțari de credite.

2. Domeniul supus auditării

Informațiile privind execuția bugetelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2015 (solicitate Administrației Județene a Finanțelor Publice Satu Mare), se prezintă după cum urmează:

	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent / Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județelor	1.016.361	971.866	44.495
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii	195.761	188.776	6.985
3. Bugetele creditelor externe			
4. Bugetele creditelor interne		25.162	-25.162
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile			

mii lei

Potrivit datelor centralizate de mai sus cuprinzând sintetic execuția veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale agregate pe ansamblul județului Satu Mare, veniturile unităților administrativ teritoriale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului la 31.12.2015 au fost în sumă de **1.016.361 mii lei**, iar plățile efectuate au însumat **971.866 mii lei**, astfel că execuția

bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și bugetul propriu al județului pe anul 2015 s-a încheiat cu un excedent de **44.495 mii lei**.

Deficitul de **25.162 mii lei** înregistrat la bugetele împrumuturilor interne se datorează faptului că împrumuturile au fost contractate în anii anteriori, iar plățile în anul 2015 au fost efectuate din disponibilul din conturile unităților administrativ teritoriale care au contractat astfel de împrumuturi.

După cum rezultă din execuția bugetelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale, în anul 2015 nu au fost efectuate plăți din finanțări provenite din fonduri externe nerambursabile.

Situația realizării, în anul 2015, a prevederilor pe principalele categorii de venituri, se prezintă, după cum urmează:

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Încasări	% încasări din prevederi inițiale	% încasări din prevederi definitive
1.Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	129.390	146.702	134.299	104	92
2.Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	180.522	210.309	210.909	117	100
3.Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	334.371	423.757	421.202	126	99
4.Subvenții de la alte nivele ale administrației publice	116.225	242.021	146.182	126	60
5.Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	110.485	134.177	103.769	94	77
VENITURI - TOTAL (1+2+3+4+5)	870.993	1.156.966	1.016.361	117	88

În structura veniturilor se constată că sursele de finanțare a bugetelor locale depind în mare măsură de alocările de la nivel central, în principal sub forma sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată (41,4% din totalul veniturilor), cotelor și sumelor defalcate din impozitul pe venit (20,8% din totalul veniturilor) și subvențiilor de la alte nivele ale administrației publice (14,4% din totalul veniturilor).

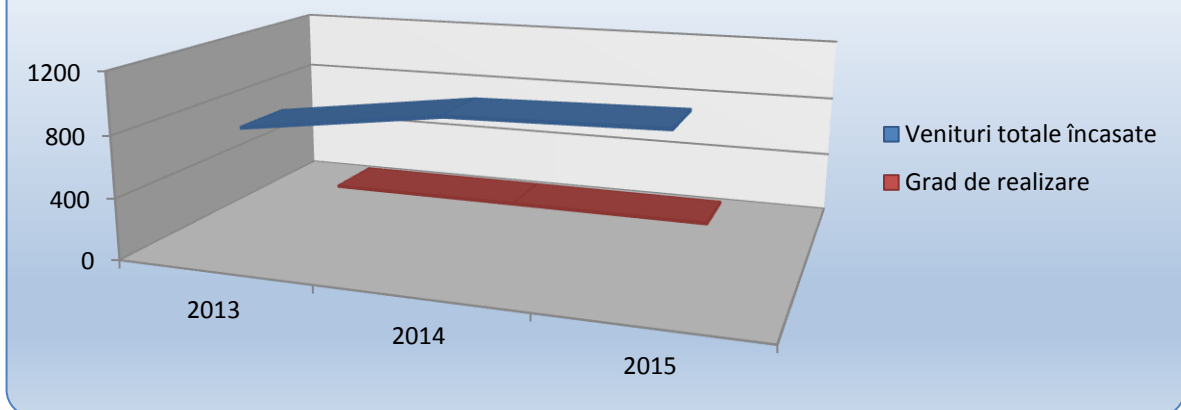
La nivelul anului 2015, ponderea veniturilor proprii provenite din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte și venituri este de numai 13,2% din totalul veniturilor (în scădere față de anul 2014 când se situa la 14,8% din totalul veniturilor), ceea ce ar impune o preocupare mai susținută a autorităților locale în evaluarea veniturilor proprii și în urmărirea încasării acestora pe parcursul execuției bugetare.

Pe ansamblul județului, gradul de realizare a veniturilor, pe categorii, comparativ cu prevederile definitive înscrise în bugetele locale, se situează în procente cuprinse între 60 % și 100 %.

Față de prevederile definitive, de **1.156.966** mii lei, încasările realizate au fost în sumă totală de **1.016.361** mii lei, reprezentând o realizare a veniturilor de 88%.

În dinamică, cu luarea în considerare a exercițiilor precedente 2015 și 2014, veniturile de la nivelul județului în valoare absolută au fost realizate în trend ascendent iar în ceea ce privește nivelul gradului de încasare față de prevederile definitive, acesta a scăzut ușor în anul 2015 față de anii precedenți.

COMPARAȚIA REALIZĂRII VENITURILOR PE ULTIMII TREI ANI

Cheltuielile bugetare efectuate în anul 2015 de unitățile administrativ-teritoriale din județul Satu Mare, comparativ cu prevederile din bugete, pe naturi de cheltuieli, au fost următoarele:

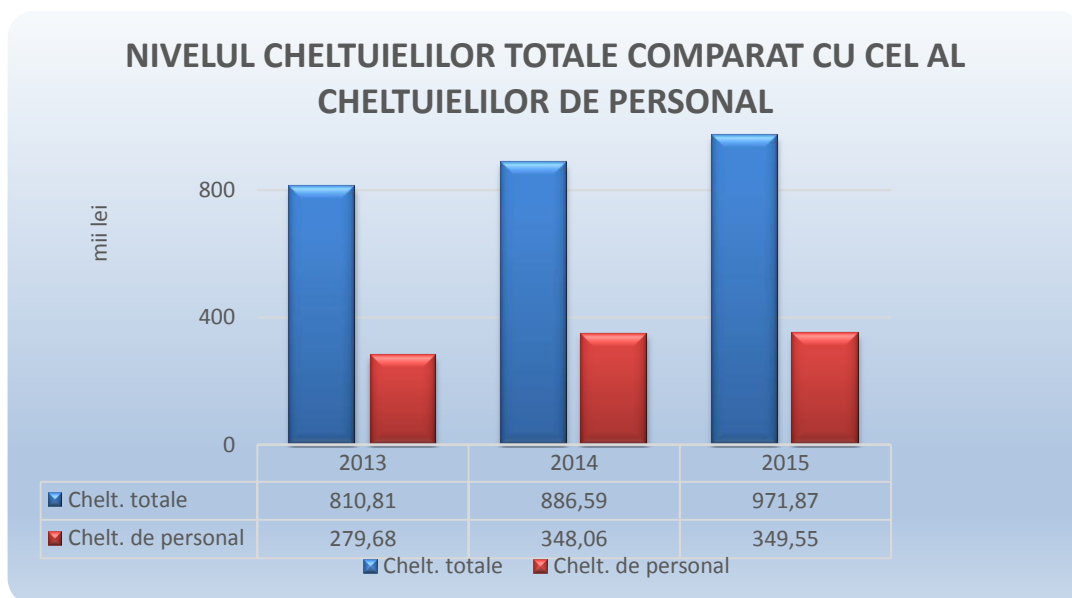
	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Plăți efectuate	% plăți din prevederi inițiale	% plăți din prevederi definitive
1. Cheltuieli de personal	313.751	354.762	349.550	111	99
2. Bunuri și servicii	173.058	216.251	190.649	110	88
3. Dobânzi	11.098	8.715	8.306	75	95
4. Subvenții	9.288	12.855	12.610	136	98
5. Fonduri de rezervă	615	230	0	0	0
6. Transferuri între unități ale administrației publice	22.347	49.371	46.621	209	94
7. Alte transferuri	2.945	2.290	1.889	64	82
8. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	131.089	160.641	98.161	75	61
9. Asistență socială	67.998	77.018	75.738	111	98
10. Alte cheltuieli	15.403	18.848	18.107	118	96
11. Cheltuieli de capital	122.166	241.587	110.502	90	46
12. Operațiuni financiare	44.675	62.467	62.163	139	99
13. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	0	-1.612	-2.430	0	
CHELTUIELI-TOTAL (1+...+13)	914.433	1.203.423	971.866	106	81

Pe ansamblul județului se constată că plățile efectuate au fost mai mici cu suma de 231.557 mii lei față de prevederile bugetare anuale definitive, ceea ce a determinat un grad de realizare a plăților efectuate în raport cu prevederile definitive de 81%.

Comparând gradul de realizare a veniturilor în raport cu prevederile definitive de 88%, cu gradul de realizare a cheltuielilor raportate la același tip de prevederi de 81%, rezultă că angajarea cheltuielilor pe ansamblul județului Satu Mare nu s-a efectuat la nivelul propus.

De remarcat este că, pe ansamblul județului, cele mai mari plăți efectuate se regăsesc la cheltuielile de personal, reprezentând 36% din totalul plăților efectuate, ponderea acestora în totalul cheltuielilor fiind în ușoară scădere față de anul precedent, când ponderea a fost de 39%.

În intervalul ultimelor trei exerciții financiare, evoluția nivelului cheltuielilor totale comparativ cu cel al cheltuielilor de personal se observă din graficul de mai jos:

Deși în ultimul an al intervalului analizat, cheltuielile de personal au o pondere ușor scăzută față de anii precedenți, acestea rămân cele mai semnificative. Aceasta se explică în principal prin acordarea unor drepturi salariale neprevăzute de legislația în domeniul salarizării personalului din administrația publică locală în baza contractelor/acordurilor colective de muncă și/sau în baza dispozițiilor ordonatorilor de credite, incluse nelegal în salariile de bază.

Cheltuielile de personal sunt urmate de cheltuielile cu bunuri și servicii cu o pondere de 20%, pondere aflată în scădere față de anul anterior când a fost de 23%.

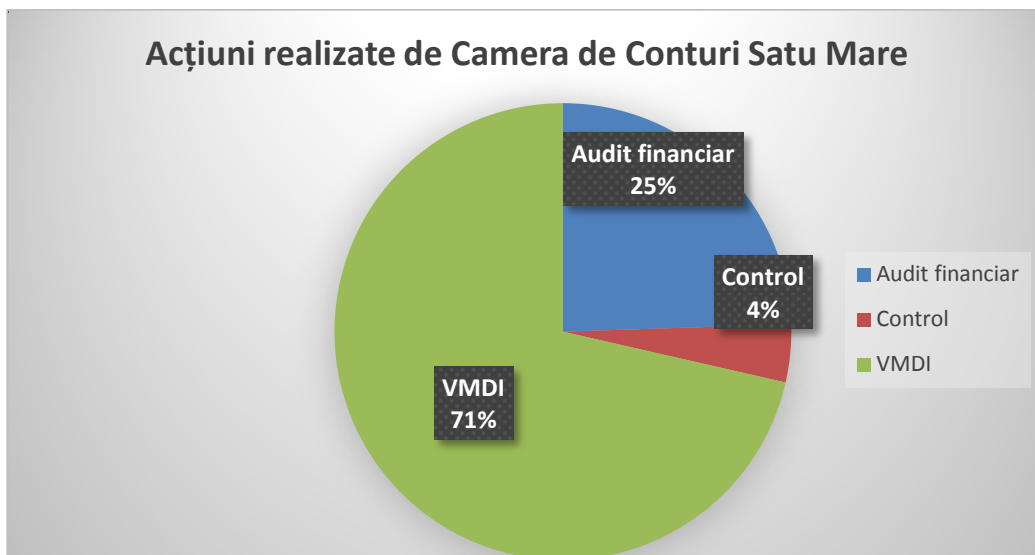
Cheltuielile de capital au crescut față de anul 2014 atât în sumă absolută (cu 32.667 mii lei) cât și ca pondere în total cheltuieli, crescând cu aproape 3 procente, de la 8,8% în 2014, la 11,4% în 2015.

Din totalul plăților efectuate de unitățile administrativ teritoriale din județ în anul 2015 în sumă de 971.866 mii lei, suma de 705.420 mii lei (73% din total) reprezintă plățile efectuate de unitățile administrativ teritoriale cuprinse în programul de activitate al Camerei de Conturi Satu Mare în anul 2016, în vederea auditării.

II. Prezentarea rezultatelor acțiunilor de audit desfășurate la nivelul județului

Dintr-un număr total de 98 acțiuni desfășurate și finalizate, până la data întocmirii prezentului raport, la nivelul Camerei de Conturi Satu Mare, 24 acțiuni reprezentând 25% au fost misiuni de audit financiar, 4 acțiuni reprezentând 4% au fost acțiuni de audit de conformitate și 70 acțiuni reprezentând 71% au vizat verificarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii și de implementarea recomandărilor formulate în auditul performanței.

Acțiuni realizate de Camera de Conturi Satu Mare

1. Informații privind actele încheiate în urma acțiunilor de audit/control

	Total	Audit financiar	din care: Audit de conformitate	Audit al performanței
1.Număr acțiuni desfășurate	28	24	4	0
2.Certificate de conformitate	0	0	0	0
3.Rapoarte de control/audit	28	24	4	0
4.Procese verbale de constatare	24	24	0	0
5.Note de constatare	33	33	0	0
6.Decizii emise	24	20	4	0
7.Măsuri dispuse prin decizii	232	225	7	0

De menționat este că nici o acțiune de audit financiar nu s-a finalizat cu emitere certificat de conformitate.

2. Informații privind categoriile de entități verificate la nivelul județului

Categoriile de entități verificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Entități existente	Entități verificate	%
1.Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:	224	58	26
1.1. ordonatori principali de credite, din care:	66	27	41
- consilii județene	1	1	100
- municipii	2	2	100
- orașe	4	2	50
- comune	59	22	37
1.2. ordonatori secundari de credite	0	0	0
1.3. ordonatori terțiari de credite, din care:	158	31	20
- verificați prin acțiune distinctă	x	0	x
- verificați odată cu ordonatorul principal de credite	x	31	x
2. Regii autonome de interes local	2	0	0
3. Societăți comerciale de interes local	14	2	14
4.Alte entități	0	0	0
TOTAL	240	60	25

3. Informații privind rezultatele acțiunilor de audit/control încheiate

mii lei

	Estimări abateri constatate	Accesorii	Total estimări
1. Venituri suplimentare	2.602	665	3.267
2. Prejudicii	47.479	2.166	49.645
3. Abateri financiar-contabile	42.067		42.067
Total sume	92.148	2.831	94.979

4. Sumele estimate ale abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

mii lei

	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
1.UATJ Satu Mare	0	9.785	160
- Activitatea proprie	0	9.785	0
- Camera Agricolă Județeană	0	0	160
- Școala de Arte	0	0	0
2. UATM Carei	18	5.777	339
- Activitatea proprie	18	5.777	11
- Școala Gimnazială nr. 1 Carei	0	0	328
3. UATM Satu Mare	442	20.029	5.206
- Activitatea proprie	364	20.029	4.745
- Administrația Domeniului Public	78	0	0
- Grădinița cu program prelungit nr. 7	0	0	45
- Grădinița cu program prelungit nr. 10	0	0	349
- Grădinița cu program prelungit Dumbrava Minunată	0	0	67
4. UATO Ardud	192	1.289	15.799
- Activitatea proprie	192	1.194	15.799
- Grădinița cu program prelungit Ardud	0	24	0
- Liceul Tehnologic Ardud	0	71	0
5. UATO Negrești Oaș	32	5.494	2.943
- Activitatea proprie	32	5.494	2.590
- Școala Gimnazială Negrești Oaș	0	0	353
6. UATC Acâș	69	415	5
- Activitatea proprie	69	404	4
- Școala Gimnazială Acâș	0	11	1
7. UATC Agraș	79	958	0
- Activitatea proprie	79	955	0
- Școala Gimnazială Agraș	0	3	0
8. UATC Andrid	0	36	6
- Activitatea proprie	0	30	4
- Școala Gimnazială Andrid	0	6	2
9. UATC Apa	285	271	0
- Activitatea proprie	285	271	0
- Școala Gimnazială Apa	0	0	0
10. UATC Beltiug	33	688	8
- Activitatea proprie	33	688	0
- Școala Gimnazială Beltiug	0	0	4
- Școala Gimnazială Rătești	0	0	4

11. UATC Bixad	356	104	214
- Activitatea proprie	356	102	214
- Școala Gimnazială Trip	0	2	0
12. UATC Botiz	38	257	16
- Activitatea proprie	38	257	6
- Școala Gimnazială Botiz	0	0	10
13. UATC Călinești Oaș	65	361	24
- Activitatea proprie	65	361	16
- Școala Gimnazială Călinești Oaș	0	0	8
14. UATC Căpleni	46	162	1.371
- Activitatea proprie	46	162	1.342
- Școala Gimnazială Căpleni	0	0	29
15. UATC Craidorolț	7	305	64
- Activitatea proprie	7	305	0
- Școala Gimnazială Craidorolț	0	0	64
16. UATC Culciu	113	45	369
- Activitatea proprie	113	45	341
- Școala Gimnazială Culciu Mare	0	0	8
- Școala Gimnazială Cărășeu	0	0	20
17. UATC Foieni	13	8	4
- Activitatea proprie	13	3	0
- Școala Gimnazială Foieni	0	5	4
18. UATC Gherța Mică	50	402	383
- Activitatea proprie	50	402	318
- Școala Gimnazială Gherța Mică	0	0	65
19. UATC Micula	0	12	2.447
- Activitatea proprie	0	0	1.935
- Școala Gimnazială Micula	0	12	512
20. UATC Odoreu	176	1.940	3.115
- Activitatea proprie	176	1.939	3.111
- Școala Gimnazială Odoreu	0	1	4
21. UATC Pișcolt	0	0	0
- Activitatea proprie	0	0	0
22. UATC Pomi	0	43	353
- Activitatea proprie	0	43	353
23. UATC Racșa	301	750	0
- Activitatea proprie	301	750	0
- Școala Gimnazială Racșa	0	0	0
24. UATC Santău	14	33	4
- Activitatea proprie	14	30	0
- Școala Gimnazială Santău	0	3	4
25. UATC Supur	98	420	7
- Activitatea proprie	98	420	0
- Școala Gimnazială Supur	0	0	3
- Liceul tehnologic Supur	0	0	4
26. UATC Tiream	28	61	171
- Activitatea proprie	28	16	36
- Școala Gimnazială Tiream	0	45	135
27. UATC Valea Vinului	0	0	49
- Activitatea proprie	0	0	49
28. S.C. Apaserv SM S.A.	545	0	8.331
29. S.C. Ierul Tiream S.R.L.	267	0	679
Total sume	3.267	49.645	42.067

III. Obiectivele urmărite și principalele constatări rezultate din acțiunile de audit/control desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Urmare acțiunilor de control/audit efectuate la nivelul unităților administrativ teritoriale au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate care au generat venituri suplimentare, abateri cauzatoare de prejudicii și abateri financiar - contabile.

Valoarea totală a abaterilor de la legalitate și regularitate constatate și consemnate în actele de control încheiate de către auditorii publici externi din cadrul Camerei de Conturi Satu Mare este în sumă de **94.979 mii lei**, din care:

- abateri care au generat **venituri suplimentare** în sumă de **3.267 mii lei**, din care încasate operativ **66 mii lei**;

- abateri cauzatoare de **prejudicii** în sumă de **49.645 mii lei**, din care încasate operativ **276 mii lei**;

- abateri cu caracter **financiar – contabil** în sumă de **42.067 mii lei**.

Principalele constatări urmare acțiunilor de **audit financiar** efectuate la unitățile administrativ teritoriale, grupate pe structura **obiectivelor urmărite în acțiunile de verificare**, sunt:

a) Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget pe anul 2015, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Abateri de la prevederile legale privind elaborarea proiectului de buget s-au constatat la un număr de 16 entități (UATM Satu Mare, UATO Negrești Oaș, UATC Acâș, UATC Andrid, UATC Beltiug, UATC Bixad, UATC Botiz, UATC Călinești Oaș, UATC Căpleni, UATC Culciu, UATC Micula, UATC Odoreu, UATC Racșa, UATC Santău, UATC Supur, UATC Tiream), respectiv: au fost adoptate bugete ale operatorilor economici care nu au ținut seama de cerințe de eficiență sau de restricții privind nivelul cheltuielilor cu salariile și a numărului de personal, nu au fost estimate veniturile la nivelul real, nefiind inventariată toată masa impozabilă, nu s-a respectat obligativitatea prezentării în ședință publică spre analiză și aprobare execuția bugetară și nu s-a respectat obligativitatea publicării sau afișării la sediul entității a proiectului de buget.

Abaterile menționate s-au datorat în principal necunoașterii reglementărilor legale privind elaborarea și fundamentarea bugetelor locale și neaplicării corespunzătoare a principiilor și regulilor bugetare în elaborarea proiectului de buget, neexercitarea în fapt a tuturor responsabilităților în procesul bugetar, precum și inacțiunii de coordonare și control a modului în care sunt prestate serviciile domeniului public.

Alte **cauze** ale abaterilor sunt: lipsa procedurilor operaționale care să acopere activitatea de inventariere a masei impozabile precum și faptul că modulele aplicațiilor IT de evidență a registrului agricol, a evidenței fiscale și a evidenței contabile nu sunt interconectate.

b) Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare;

În cadrul acestui obiectiv s-au constatat abateri cu caracter **financiar - contabil** în valoare de **25.248 mii lei** precum și **venituri suplimentare** în valoare de **270 mii lei** la următoarele **categorii de abateri**:

b1) organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale

În cadrul acestui obiectiv s-au constatat abateri în sumă de **12.467 mii lei** iar principalele **nereguli** constatate în cadrul acestei categorii sunt:

- evidența contabilă nu s-a organizat și condus conform Normelor metodologice, a Planului de conturi și instrucțiunilor de aplicare a acestuia, abateri în valoare de 10.511 mii lei (UATM Satu Mare, UATO Arduș, UATC Căpleni, UATC Foieni, UATC Racșa);
- evidența sintetică și analitică a patrimoniului nu a fost condusă în conformitate cu Normele Metodologice privind organizarea și conducerea contabilității, abateri în valoare de 318 mii lei (UATC Apa, UATC Călinești Oaș, UATC Căpleni, UATC Gherța Mică);
- neconducerea evidenței contabile conform principiilor contabilității pe baza de angajamente, abateri în valoare de 465 mii lei (UATM Satu Mare, UATO Arduș);
- nerespectarea prevederilor legale privind organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale, abateri în valoare de 16 mii lei (UATM Carei, UATC Călinești Oaș);

➤ evaluarea, înregistrarea și prezentarea elementelor patrimoniale nu s-a efectuat potrivit prevederilor legale, abatere în valoare de 1.157 mii lei (UATO Negrești Oaș, UATC Bixad, UATC Odoreu);

b2) înregistrarea veniturilor și cheltuielilor pe structura clasificăției bugetare - abateri în sumă de **5.615 mii lei**.

Principalele **nereguli** constatate în cadrul acestei categorii sunt:

➤ neconstituirea provizioanelor pentru drepturile salariale câștigate în instanță de către personalul din învățământ, abatere în valoare de 632 mii lei (UATM Carei, UATC Craidorolț, UATC Gherța Mică, UATC Micula, UATC Tiream);

➤ nestabilirea și neînregistrarea amortizării activelor fixe corporale și necorporale, conform prevederilor legale, abatere în valoare de 4.983 mii lei (UATM Satu Mare, UATO Ardud, UATC Călinești Oaș, UATC Căpleni, UATC Culciu);

b3) organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului, conform prevederilor legale - abateri financiar-contabile în sumă de **5.081 mii lei**.

În cadrul acestei categorii de abateri s-au constatat **nereguli** care se referă în principal la:

➤ înregistrarea eronată în evidența contabilă a unor bunuri aparținând domeniului public sau privat al UAT, abatere în valoare de 392 mii lei (UATC Culciu, UATC Odoreu);

➤ înregistrările în contabilitate nu s-au efectuat pe baza documentelor justificative corect întocmite, în mod sistematic și cronologic, abatere în valoare de 367 mii lei (UATM Satu Mare);

➤ neînregistrarea unor operațiuni de intrare a unor elemente patrimoniale, abateri în valoare de 581 mii lei (UATM Satu Mare, UATC Micula, UATC Valea Vinului);

➤ neînregistrarea în evidența contabilă și tehnico-operativă a unor bunuri care constituie domeniul public sau privat al statului și/sau al UAT în valoare de 2.404 mii lei (UATJ Satu Mare, UATO Negrești Oaș, UATC Micula, UATC Odoreu, UATC Valea Vinului);

➤ neînregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor reevaluării elementelor patrimoniale, abatere în valoare de 1.337 mii lei (UATC Odoreu);

b4) neconcordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă, abateri în valoare de **2.049 mii lei** și venituri suplimentare în sumă de **270 mii lei**.

Principalele **nereguli** constatate în cadrul acestei categorii sunt:

➤ neconcordanțe între evidența contabilă și cea fiscală, abatere în valoare de 723 mii lei (UATO Negrești Oaș, UATC Bixad, UATC Odoreu) și venituri suplimentare constatate în valoare de 270 mii lei (UATC Racșa);

➤ nu au fost evaluate și înregistrate bunuri din patrimoniul public, abatere în valoare de 1.326 mii lei (UATM Carei, UATC Căpleni);

b5) reflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanțurile contabile și conturile anuale de execuție bugetară, abateri fără valoare (UATO Negrești, UATC Culciu);

b6) abateri privind încheierea exercițiului bugetar în valoare de **36 mii lei** (UATC Tiream);

b8) abateri privind controlul arieratelor, abatere fără valoare, constând în neraportarea exactă a arieratelor (UATM Carei).

Abaterile menționate s-au datorat în principal pregătirii profesionale necorespunzătoare a personalului unităților administrativ teritoriale cu atribuții pe linia conducerii contabilității dar și neorganizării/nefuncționării formelor de control intern și audit intern.

Alte **cauze** ale producerii abaterilor sunt: neaplicarea corespunzătoare a principiilor și regulilor bugetare, deficiențe în utilizarea programelor informatice, nerespectarea de către persoanele cu atribuții în domeniu a legislației privind principiile contabilității de angajamente, precum și neefectuarea corespunzătoare a operațiunii de inventariere a patrimoniului astfel că, la data întocmirii situațiilor financiare, datele din bilanț să fie corelate cu datele înregistrate în contabilitate puse de acord cu situația reală a elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii stabilită pe baza inventarului.

c) Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitățile auditate

În cadrul acestui obiectiv constatările auditorilor publici se referă la:

c1) nerespectarea prevederilor legale privind auditul intern, respectiv neorganizarea compartimentului de audit intern (UATC Călinești Oaș);

c2) nerespectarea prevederilor legale referitoare la controlul financiar preventiv, respectiv:

- neactualizarea dispozițiilor privind organizarea activității de control financiar preventiv propriu (ordonator terțiar de credite al UATJ Satu Mare, UATM Carei, UATC Căpleni);
- nu au fost elaborate normele specifice controlului financiar propriu (ordonator terțiar de credite al UATJ Satu Mare, UATC Acâș, UATC Andrid, UATC Beltiug, UATC Botiz, UATC Santău);
- alte abateri privind controlul intern/managerial (UATC Craidorolț);

c3) neimplementarea dispozițiilor privind controlul intern/managerial prin:

- nerespectarea cerințelor generale și specifice de control intern (UATM Satu Mare, UATC Apa, UATC Bixad, UATC Călinești Oaș, UATC Craidorolț, UATC Odoreu, UATC Tiream);
- ordonatorii de credite nu au stabilit prin norme proprii documentele, circuitul acestora și persoanele împuternicite să efectueze operațiunile legale de angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare legale (UATC Căpleni);
- nu au fost elaborate proceduri operaționale (instrucțiuni de lucru) pentru toate activitățile (UATO Negrești Oaș);
- nu au fost elaborate, actualizate sau aprobate programele de dezvoltare a sistemelor de control intern/managerial (UATC Călinești Oaș, UATC Gherța Mică).

Deficiențele și disfuncționalitățile privind organizarea, implementarea și menținerea unor sisteme de management și control intern consemnate în rapoartele de audit încheiate la entitățile auditate, au fost **cauzate** de un management neperformant, implementarea deficitară a sistemului de control intern, necunoașterea legislației specifice, precum și faptul că o parte din conducătorii entităților nu vor să înțeleagă importanța organizării și implementării unui control intern/managerial performant. O altă cauză a deficiențelor constatate a fost neaplicarea în practică a modificărilor legislative și lipsa de implicare a comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a controlului intern/managerial.

Consecința directă a neorganizării/nefuncționării controalelor interne este utilizarea fondurilor publice cu eludarea legii. Acest fapt este demonstrat de frecvența și volumul abaterilor de la normele legale constatate la nivelul unităților administrativ-teritoriale cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, ca surse generatoare de prejudicii și de risipă în fondurilor publice, impactul valoric al abaterilor cauzatoare de prejudicii fiind în creștere față de anul precedent.

În cele mai multe cazuri măsurile luate în vederea organizării sistemului de control sunt formale și ineficiente fiind simple consemnări formalizate care nu se aplică în practică.

d) Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora

În cadrul acestui obiectiv s-au constatat abateri generatoare de **venituri suplimentare** în sumă de **1.603 mii lei**, abateri cauzatoare de **prejudicii** în sumă de **1.071 mii lei** și abateri cu caracter **financiar – contabil** în sumă de **4.329 mii lei**, după cum urmează:

d2) modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, de către organele fiscale din cadrul primăriilor (UAT) – abateri ce au constatat în:

- nerespectarea reglementărilor legale privind stabilirea și evidențierea taxei/impozitului pe mijlocul de transport datorată/datorat de către persoanele fizice și juridice, fiind constatate venituri suplimentare în sumă de 40 mii lei (UATC Bixad și UATC Tiream);
- nu au fost stabilite/urmărite în vederea încasării veniturii convenite bugetului local din taxe pentru eliberarea avizelor și autorizațiilor, în conformitate cu Codul fiscal pentru agenții economici, fiind constatate venituri suplimentare în sumă de 149 mii lei (UATO Negrești Oaș, UATC Bixad, UATC Craidorolț, UATC Odoreu și UATC Tiream);
- nu s-a stabilit taxa pe clădiri și teren proprietate publică și/sau privată, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, persoanelor juridice, fiind constatate venituri suplimentare în sumă de 537 mii lei (UATM Carei, UATM Satu Mare, UATO Arduș, UATC Acâș, UATC Agriș, UATC Andrid, UATC Apa, UATC Botiz, UATC Craidorolț, UATC Santău și UATC Supur);
- nestabilirea corectă a impozitului pe teren, venituri suplimentare în sumă de 28 mii lei (UATC Căpleni);
- nivelul veniturilor proprii ale bugetului local nu au fost programate și realizate la nivelul impozitelor determinate prin aplicarea cotelor stabilite prin acte normative și hotărâri ale consiliilor locale (UATC Craidorolț);
- nu s-a stabilit taxa pe teren concesionat, închiriat, dat în administrare ori în folosință, după caz, persoanelor fizice și juridice, fiind constatate venituri suplimentare în sumă de 43 mii lei (UATC Călinești Oaș și UATC Racșa);
- neaplicarea măsurilor de executare silită, conform prevederilor legale și normelor de aplicare ale acestora (UATM Satu Mare, UATO Arduș, UATO Negrești Oaș, UATC Acâș, UATC Andrid, UATC Beltiug, UATC Botiz, UATC Călinești Oaș, UATC Culciu, UATC Micula, UATC Santău și UATC Supur);
- nu a fost stabilit, înregistrat, urmărit și încasat impozitul pe clădirile deținute de persoanele fizice și juridice la nivelul lor real, constatându-se diferențe la verificarea în teren între suprafața construită și cea declarată (UATC Racșa);
- nu s-a stabilit corect și nu a fost încasată taxa pentru eliberarea/vizarea anuală a autorizației privind desfășurarea activității de alimentație publică, în valoare de 8 mii lei (UATC Căpleni și UATC Culciu);
- încadrarea terenurilor pe zone și pe categorii de folosință, în intravilan și extravilan, nu s-a realizat în conformitate cu prevederile legale (UATC Agriș);
- nu s-a efectuat o verificare sistematică de către personalul de specialitate din cadrul primăriilor a gradului de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizației de construire, în scopul identificării datei de la care clădirile sunt supuse impozitării sau prelungirea acesteia și stabilirea taxei, abatere în valoare de 8 mii lei (UATC Apa, UATC Culciu și UATC Supur);
- nedeplinirea în termen a încasărilor din impozite și taxe la trezorerie și necalcularea de penalități, abatere ce a generat venituri suplimentare în sumă de 3 mii lei (UATC Călinești Oaș);
- nu există concordanță între datele din evidențele fiscale ale autorităților administrației publice locale și cele din registrele agricole și evidențele cadastrale, abateri generatoare de venituri suplimentare în valoare de 27 mii lei (UATC Acâș, UATC Andrid, UATC Bixad, UATC Botiz, UATC Odoreu, UATC Santău și UATC Supur);
- păgubirea bugetului prin pierderile patrimoniale provenite din neurmărirea veniturilor în termenele legale de prescriptive, abateri cauzatoare de prejudicii în valoare de 1.071 mii lei (UATM Carei, UATC Acâș, UATC Andrid, UATC Beltiug, UATC Botiz, UATC Culciu, UATC Santău și UATC Supur);
- alte abateri referitoare la modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantum și la termenele prevăzute de lege, de către organele fiscale din cadrul primăriilor, abateri cauzatoare de venituri suplimentare în sumă de 24 mii lei și abateri financiar-contabile în valoare de 4.307 mii lei (UATM Satu Mare și UATC Supur);
- alte abateri referitoare la modul de stabilire, evidențiere și urmărire a veniturilor datorate bugetului local constând în nestabilirea, neevidențierea și neurmărirea unor venituri de natura taxei hoteliere, taxei de salubritate, a amenzilor, a majorărilor de întârziere, etc., abateri cauzatoare de venituri suplimentare în sumă totală de 736 mii lei și abateri financiar-contabile în valoare de 22 mii lei (UATO Arduș, UATO Negrești Oaș, UATC Acâș, UATC Agriș, UATC Apa,

UATC Beltiug, UATC Botiz, UATC Călinești Oaș, UATC Căpleni, UATC Culciu, UATC Gherța Mică, UATC Santău și UATC Supur).

Cauzele care au generat abaterile cu impact asupra veniturilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale pot fi sintetizate astfel:

- superficialitatea factorilor de decizie privind activitatea de stabilire, înregistrare și colectare a veniturilor proprii ale bugetului local în cuantumul și la termenele prevăzute de legislația în vigoare;
- necunoașterea tuturor prevederilor legale de către conducerile entităților, precum și de către persoanele cu atribuții financiar-contabile, în ceea ce privește: determinarea, înregistrarea și virarea impozitelor și taxelor datorate bugetului consolidat al statului și bugetelor locale potrivit cadrului legislativ în domeniu;
- neefectuarea punctajelor între datele din registrul agricol și datele din evidența fiscală luate în calcul la stabilirea masei impozabile cuprinse în bugetul de venituri și cheltuieli;
- neefectuarea unei verificări sistematice a gradului de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizațiilor de construire, în scopul identificării datei de la care clădirile sunt supuse impozitării;
- slaba eficacitate a controlului fiscal din cadrul unităților administrativ-teritoriale, precum și a întregului sistem de control intern incluzând controlul financiar preventiv și auditul public intern;
- inventarierea formală a conturilor de creanțe, ceea ce a generat riscul neidentificării unor venituri proprii convenite entităților verificate.

e) Calitatea gestiunii economico-financiare

Abaterile de la legalitate și regularitate constatate au condus la:

- prejudicierea bugetelor entităților verificate cu suma de **36.873 mii lei**;
- stabilirea de venituri suplimentare în sumă de **582 mii lei**;
- abateri financiar contabile în sumă de **3.126 mii lei**.

La nivelul unităților administrativ-teritoriale verificate, structurate funcție de obiectivele principale avute în vedere, abaterile de la legalitate și regularitate, sunt:

e1) efectuarea inventarierii și a evaluării/reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară, au condus la **abateri financiar contabile** în valoare de **40 mii lei**, după cum urmează:

- efectuarea inventarierii anuale a patrimoniului prin nerespectarea în totalitate a prevederilor legale (UATJ Satu Mare, UATM Carei, UATO Arduș, UATO Negrești Oaș, UATC Craidoroș și UATC Odoreu);
- neefectuarea anuală a inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale entității, deținute cu orice titlu (UATC Racșa);
- neinventarierea obiectivelor în curs, pe stadii de execuție (UATC Gherța Mică);
- nu a fost efectuată inventarierea tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege (UATC Gherța Mică);
- nu s-au constituit și reținut garanțiile materiale/bănești persoanelor care îndeplinesc calitatea de gestionar, în cuantumul prevăzut de legislația în vigoare, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 40 mii lei (UATC Acâș, UATC Andrid, UATC Beltiug, UATC Botiz, UATC Căpleni, UATC Santău și UATC Supur);
- subevaluarea patrimoniului (UATC Andrid);
- nu a fost efectuată reevaluarea tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege (UATC Bixad, UATC Micula și UATC Racșa).

e3) constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute de actele normative prin care a fost înființată entitatea, constatându-se prejudicii în sumă de **1.300 mii lei**, după cum urmează:

- efectuarea de cheltuieli pentru activități care nu au legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare, ce a condus la producerea unui prejudiciu în sumă de **1.288 mii lei**, constând în:

- + plata nelegală a contravalorii serviciilor juridice în condițiile în care entitatea avea în structura organizatorică personal propriu de specialitate juridică, abatere generând un prejudiciu în valoare de 40 mii lei (UATM Carei și UATC Apa);
  - + plăți pentru cadouri oferite copiilor cu ocazia sărbătorilor de Paște, 1 Iunie, Crăciun, Pomul de iarnă, abateri cauzând prejudicii în valoare de 240 mii lei (UATM Carei, UATO Negrești Oaș, UATC Acâș, UATC Agriș, UATC Andrid, UATC Apa, UATC Beltiug, UATC Botiz, UATC Gherța Mică, UATC Santău și UATC Supur);
  - + plata cheltuielilor de transport persoane pe diferite rute în țară și străinătate, abatere cauzatoare de prejudiciu în valoare de 27 mii lei (UATC Beltiug și UATC Culciu);
  - + plată diverse cheltuieli materiale care nu au legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile entității, abateri cauzând prejudicii în valoare de 731 mii lei (UATO Ardud, UATO Negrești Oaș, UATC Culciu și UATC Santău);
  - + acordarea prin transfer de sume contrar prevederilor legale, abatere generând un prejudiciu în valoare de 41 mii lei (UATC Odoreu);
  - + plată contravaloare carburanți pentru postul de Polițe, prejudiciu în valoare de 71 mii lei (UATO Negrești Oaș și UATC Apa);
  - + plată amenzi și penalități de întârziere fără a se dispune măsuri pentru recuperarea acestor sume la bugetul local, prejudiciu în valoare de 138 mii lei (UATJ Satu Mare, UATM Satu Mare, UATC Acâș, UATC Andrid, UATC Apa, UATC Botiz, UATC Culciu, UATC Gherța Mică, UATC Odoreu, UATC Santău, UATC Supur și UATC Tiream).
- utilizarea nelegală, neconformă destinației a sumei de **12 mii lei** din sprijinul financiar nerambursabil acordat (UATC Căpleni).

e4) angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită constatându-se prejudicii în sumă de **32.714 mii lei**, venituri suplimentare în sumă de **78 mii lei** și o abatere cu caracter financiar contabil în valoare de **5 mii lei**, după cum urmează:

- angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare cu nerespectarea prevederilor legale ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 3.409 mii lei constând în principal în:
- + plăți reprezentând servicii de contabilitate în condițiile în care entitatea are organizat conform organigramei, compartiment distinct, prejudiciu în valoare de 46 mii lei (UATC Bixad, UATC Tiream);
  - + plăți nelegale de natura accizelor aferente consumului de energie (gaz natural) abatere ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 7 mii lei (UATO Ardud, UATC Foieni și UATC Odoreu);
  - + plăți constând în cotizație la asociație de dezvoltare intercomunitară neprevăzută de legislația în vigoare ce au condus la un prejudiciu în sumă de 592 mii lei (UATJ Satu Mare);
  - + plăți efectuate pentru articole și materiale de presă cu nerespectarea prevederilor legale de la cheltuieli de publicitate și reclamă, prejudiciu în valoare de 1.648 mii lei (UATJ Satu Mare);
  - + plăți reprezentând lucrări suplimentare de „săpătură în stancă cu explozibil”, cu încălcarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice, prejudiciu în sumă de 648 mii lei (UATJ Satu Mare);
  - + plăți reprezentând paza unui obiectiv de investiții pe durata de suspendare a lucrărilor de construcții, obligație care nu era în sarcina entității auditate, prejudiciu în sumă de 284 mii lei (UATJ Satu Mare);
  - + plăți nelegale către operatorul de apă și canalizare reprezentând contravaloarea apei meteorice facturată peste normele și prevederile legale, prejudiciu în sumă de 184 mii lei (UATM Satu Mare);
- stabilirea eronată a drepturilor salariale, inclusiv a sporurilor, premiilor și a altor drepturi acordate funcționarilor publici, personalului contractual, persoanelor cu funcții de conducere și personalului care ocupă funcții de demnitate publică ceea ce a determinat producerea unui prejudiciu total, în sumă de 12.797 mii lei, constând în principal din:
- + stabilirea eronată a drepturilor salariale prin includerea în salariile de bază a unor sporuri nelegale (spor dispozitiv, spor stabilitate, spor condiții vătămătoare) acordate

- funcționarilor publici personalului contractual și personalului care ocupă funcții de demnitate publică (UATJ Satu Mare, UATM Carei, UATO Arduș, UATC Acâș, UATC Agriș, UATC Bixad, UATC Călinești Oaș, UATC Căpleni, UATC Craidorolț, UATC Racșa);
- + stabilirea eronată a drepturilor salariale, constând în reîncadrarea personalului și stabilirea salariului de bază cu încălcarea prevederilor legale și acordarea nejustificată a sporului de conducere (UATC Agriș, UATC Odoreu și UATC Racșa);
  - + stabilirea eronată a drepturilor salariale acordate persoanelor nominalizate în echipele de proiecte finanțate din fonduri nerambursabile (UATM Carei, UATC Agriș, UATC Apa și UATC Gherța Mică);
  - + stabilirea eronată a indemnizațiilor acordate persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică și a indemnizației de ședință acordată consilierilor locali (UATO Arduș, UATC Apa, UATC Craidorolț, UATC Gherța Mică, UATC Călinești Oaș și UATC Odoreu);
  - + stabilirea eronată a drepturilor salariale câștigate în instanță (UATO Arduș).
- efectuarea de cheltuieli de personal neprevăzute de legislația în vigoare, abateri ce au condus la un prejudiciu total de 6.840 mii lei constând în:
- + acordarea în baza unor state de plată de drepturi speciale pentru menținerea sănătății și securității muncii din cheltuieli materiale, prejudiciu în sumă de 475 mii lei (UATC Beltiug);
  - + acordarea sporului de condiții vătămătoare persoanelor care au ocupat funcții de demnitate publică, prejudiciu în sumă de 54 mii lei (UATJ Satu Mare);
  - + plata unei indemnizații către membrii unei comisii de vânzare prin negociere directă a terenurilor din domeniul public, prejudiciu în sumă de 116 mii lei (UATM Satu Mare);
  - + plata de stimulente altor categorii de personal decât cele din compartimentul care administrează creanțe fiscale, prejudiciu în sumă de 2.955 mii lei (UATM Satu Mare);
  - + acordarea de suplimente salariale nereglementate, prejudiciu în sumă de 1.779 mii lei (UATM Satu Mare);
  - + plata de cheltuieli de personal reprezentând spor de dispozitiv și pentru condiții periculoase, prejudiciu în sumă de 1.461 mii lei (UATO Negrești Oaș);
- alte abateri privind angajarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor de personal au produs un prejudiciu total de 896 mii lei constând în:
- angajarea de personal contractual pe posturi de funcții publice și în afara statului de funcții, prejudiciu în sumă de 265 mii lei (UATC Agriș, UATC Gherța Mică);
  - plata eronată a drepturilor salariale către persoane necuprinse în sentințele judecătorești, prejudiciu în valoare de 46 mii lei (UATC Bixad, UATC Tiream);
  - plata de indemnizații către consilierii locali fără a fi întrunite condițiile de legalitate, de remunerarea unor activități în afara orelor de program, prejudiciu în sumă de 12 mii lei (UATC Botiz, UATC Gherța Mică);
  - efectuarea de creșteri salariale în afara cadrului legal acordate administratorului public și aplicarea de majorări asupra stimulentelelor – componentă salarială a angajaților Direcției Impozite și Taxe Locale, prejudiciu în sumă de 573 mii lei (UATM Satu Mare);
  - abateri în efectuarea cheltuielilor constând în nerecuperarea cheltuielilor efectuate din bugetul local reprezentând decontarea de utilități pentru activitatea de piață după încheierea contractului de delegare și acordarea de premii către UAT- uri, prejudiciu în sumă totală de 646 mii lei (UATJ Satu Mare, UATM Carei);
  - efectuarea de cheltuieli de protocol care nu se încadrează în baremul stabilit de actele în vigoare, prejudiciu în sumă de 96 mii lei (UATJ Satu Mare);
  - efectuarea de cheltuieli cu bunuri și servicii fără contraprestație, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 5 mii lei (bunuri, lucrări, servicii nerecepționate în cantitatea facturată și plătită, UATC Botiz);
  - nerespectarea prevederilor legale referitoare la consumul de carburanți, abateri cauzatoare de prejudicii în valoare de 93 mii lei (UATC Agriș, UATC Apa, UATC Botiz, UATC Călinești Oaș și UATC Racșa);
  - decontarea contravalorii transportului din localitatea de domiciliu la locul de muncă a angajaților UAT, abateri cauzatoare de prejudicii în sumă de 28 mii lei (UATC Racșa);

- efectuarea de plăți fără existența documentelor justificative, întocmite conform legii, care să ateste exactitatea și realitatea sumelor datorate ce a condus la producerea unor prejudicii în sumă de 139 mii lei (UATJ Satu Mare, UATM Carei, UATC Beltiug și UATC Bixad);
- efectuarea de cheltuieli nelegale, interzise prin acte normative în vigoare pentru acțiuni de reprezentare și protocol în sumă de 316 mii lei (UATJ Satu Mare);
- inexistența documentelor justificative care însoțesc decontul de cheltuieli efectuate pentru servicii de cazare în valoare de 88 mii lei (UATJ Satu Mare);
- prezentarea cu întârziere a justificării avansului primit în condițiile prevăzute de reglementările privind operațiunile de încasări și plăți în numerar prin casierie a condus la constatarea de venituri suplimentare în sumă de 78 mii lei (UATM Satu Mare);
- efectuarea de cheltuieli privind deplasări interne și externe pentru persoane care nu sunt angajați ai entității a determinat un prejudiciu în sumă de 10 mii lei (UATO Negrești Oaș);
- efectuarea de cheltuieli care nu se pot justifica, respectiv cheltuieli de capital pe un teren care nu aparține domeniului public sau privat al UAT, prejudiciu în valoare de 133 mii lei (UATC Botiz) și cheltuieli pentru întreținere spații verzi în sumă de 547 mii lei reprezentând manoperă care nu se poate justifica la nivelul inclus în situațiile de lucrări decontate (UATM Satu Mare);
- efectuarea de plăți nelegale ca urmare a nerespectării clauzelor contractuale privind tarifele practicate la serviciile de salubritate, prejudiciu în sumă de 5.191 mii lei (UATM Satu Mare);
- plăți peste normele, cotele sau baremurile legale, prejudiciu în sumă totală de 763 mii lei (UATJ Satu Mare, UATM Satu Mare, UATC Tiream);
- alte abateri privind angajarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor materiale au condus la un prejudiciu total în sumă de 722 mii lei datorat în principal următoarelor:
  - ✚ bunuri, lucrări, servicii nerecepționate în cantitatea facturată și plătită (UATC Botiz);
  - ✚ nerecuperarea de credite bugetare utilizate la finanțarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli (UATJ Satu Mare);
  - ✚ neprestarea de servicii de către o asociație de dezvoltare intercomunitară (UATO Negrești Oaș);
  - ✚ nerecuperarea contravalorii de servicii care nu reprezintă obligații de plată ale entității, respectiv servicii de pază care nu au fost stabilite în sarcina entității, potrivit unei Tranzacții judiciare și de contabilitate în condițiile în care există organizat compartiment distinct (UATO Negrești Oaș);

e5) alocarea și utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor, a transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea UAT abateri cauzatoare de prejudicii în valoare de **1.908 mii lei** constând în:

- nerespectarea prevederilor legale referitoare la regularizarea subvențiilor și alocațiilor pentru investiții neutilizate până la încheierea exercițiului bugetar, abatere cauzatoare de prejudicii în valoare de 454 mii lei (UATC Agraș);
- determinarea, solicitarea și aprobarea de fonduri din bugetul de stat prin MDRAP peste valoarea lucrărilor contractate (UATC Apa și UATC Gherța Mică);
- nerestituirea sumelor alocate ca sprijin financiar și neutilizate, ceea ce a condus la producerea unui prejudiciu în sumă de 3 mii lei (UATC Foieni);
- acordarea de subvenții pentru acoperirea cheltuielilor cu colectarea și transportul deșeurilor menajere de la populație, contrar prevederilor legale, abatere cauzatoare de prejudicii în sumă de 1.124 mii lei (UATC Odoreu);
- alocări de sprijin financiar nerambursabil din bugetul UAT pentru finanțarea unor activități nonprofit, fără bază legală sau cu nerespectarea cadrului legal permisibil, care au cauzat prejudicii în sumă de 327 mii lei (UATO Negrești Oaș și UATC Tiream).

e6) formarea și gestionarea datoriei publice, situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe, contractarea împrumuturilor, rambursarea ratelor scadente ale acestora și plata dobânzilor aferente

La acest obiectiv sunt prezentate constatările rezultate atât în urma misiunilor de audit financiar coordonate de Departamentul VI, cât și constatările rezultate în urma acțiunii "Controlul legalității contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor

rambursabile la nivelul unităților administrativ teritoriale”, coordonată de Departamentul II efectuată la UATM Carei și UATC Odoreu.

Abaterile constatate în urma acțiunilor efectuate însumează **3.006 mii lei**, din care abateri financiar contabile în valoare de **2.643 mii lei** și abateri cauzatoare de prejudicii în sumă de **363 mii lei**, astfel:

- contractarea de împrumuturi interne sau externe pentru alte scopuri decât cele prevăzute de lege, respectiv contractarea și utilizarea împrumutului pentru plata unui obiectiv de investiții ce avea asigurată sursa de finanțare din fonduri europene, abatere ce a cauzat un prejudiciu de 211 mii lei (UATC Gherța Mică);
- utilizarea împrumutului pentru plata unei corecții financiare determinate de nerespectarea reglementărilor legale privind achizițiile publice, abatere care a generat costuri suplimentare pentru finanțarea investiției în valoare de 152 mii lei (UATM Carei);
- neevaluarea datoriei publice contractate în valută, contrar prevederilor art. 62, alin. (11) din Legea nr. 273/2006, abatere financiar contabilă în valoare de 11 mii lei (UATM Carei);
- reevaluarea eronată a datorilor în valută reprezentând obligațiile financiare ale entității provenite din împrumuturile contractate în valută, abatere financiar contabilă în valoare de 4 mii lei (UATO Negrești Oaș);
- nu au fost efectuate înregistrări contabile corecte în ceea ce privește datoria publică, respectiv neînregistrarea corespunzătoare a dobânzilor datorate, abatere financiar contabilă în valoare de 2.628 mii lei (UATO Negrești Oaș, UATC Culciu și UATC Odoreu).

e7) obligațiile și creanțele UAT, abateri cauzatoare de prejudicii în valoare de **147 mii lei**:

- nerespectarea prevederilor legale privind publicarea pe paginile de internet a documentelor și informațiilor privind activitatea desfășurată (UATC Acăș, UATC Andrid, UATC Botiz și UATC Santău);
- alte abateri privind creanțele și obligațiile UAT, constând în aprobarea fără temei legal a cesiunii de creanțe, abatere cauzatoare de prejudicii în sumă de 147 mii lei (UATM Carei).

e8) vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesionarea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a UAT, concesionarea de servicii cu caracter public și asocierile în participațiune, cu nerespectarea reglementărilor legale în domeniu, ce a condus la stabilirea de venituri suplimentare în sumă de **504 mii lei** și la crearea de prejudicii în sumă de **441 mii lei**:

- neîncasarea redevenței datorate la termenele stabilite, venituri suplimentare în valoare de 11 mii lei (UATC Foieni);
- nerespectarea prevederilor legale privind vânzarea de active și mijloace fixe, respectiv nu s-a stabilit un preț corect pentru dezafectarea liniei de troleibuze și valorificarea acesteia, abatere ce a cauzat un prejudiciu în sumă de 441 mii lei (UATM Satu Mare);
- neurmărirea de către autoritățile publice a realității și exactității veniturilor realizate de operatorii serviciilor publice cu gestiune delegată în condițiile în care redevența datorată reprezintă o cotă procentuală din veniturile realizate (UATO Arduș);
- neurmărirea respectării clauzelor contractuale referitoare la termenele de plată și nestabilirea de penalități de întârziere pentru neachitarea ori achitarea cu întârziere a redevenței/chiriei datorate de concesionari/chiriași, ce a condus la stabilirea de venituri suplimentare în sumă de 478 mii lei (UATO Arduș, UATO Negrești Oaș, UATC Bixad, UATC Foieni, UATC Odoreu și UATC Tiream);
- nu s-a asigurat cadrul legal pentru organizarea serviciilor comunitare de utilități publice (UATM Satu Mare și UATC Craidoroș);
- neurmărirea respectării unor clauze contractuale și nerespectarea prevederilor legale privind atribuirea contractului de delegare de gestiune a serviciului public prin concesiune, abateri generatoare de venituri suplimentare în valoare de 15 mii lei (UATM Carei și UATC Bixad);

e9) nerespectarea de către entitatea auditată a principiilor celor 3 E în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat al UAT constând în:

- deficiențe privind administrarea și gestionarea serviciului de alimentare cu apă (UATC Călinești Oaș);

➤ nu au fost obținute rezultatele planificate aferente lucrărilor executate și plătite în anul 2015 pentru obiectivul de investiții „Amenajare teren pentru activități în aer liber în zona inundabilă a râului Someș – cartier Micro 16”, în sensul că acestea nu sunt întreținute, nu este asigurată integritatea acestora, o parte dintre acestea fiind deteriorate și/sau distruse nefiind efectuate lucrări de igienizare, de defrișare ori cosire, abatere cuantificată la suma de 438 mii lei (UATM Satu Mare).

Nerespectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice s-a constatat atât în urma misiunilor de audit financiar efectuate la unitățile administrativ teritoriale, coordonate de **Departamentul VI**, cât și în urma acțiunii „Controlul modului de utilizare a fondurilor alocate unităților administrativ teritoriale de la bugetul de stat, prin MDRAP, pentru modernizarea drumurilor de interes local clasificate și alimentarea cu apă a satelor pe perioada 2013-2015” efectuată sub coordonarea **Departamentului XII**, la UATC Pomi și UATC Valea Vinului.

Constatările rezultate în urma acțiunilor efectuate la nivelul unităților administrativ teritoriale s-au concretizat în abateri cauzatoare de prejudicii în sumă de **11.701 mii lei** și abateri financiar contabile în valoare de **354 mii lei**, după cum urmează:

- nerespectarea prevederilor legale în faza de planificare a achizițiilor publice prin nerespectarea obligației privind utilizarea mijloacelor electronice pentru aplicarea procedurilor de atribuire (UATO Arduș, UATC Agriș, UATC Apa și UATC Căpleni), precum și abateri privind achiziționarea de lucrări noi cu încălcarea reglementărilor legale în domeniu, abateri cauzatoare de prejudicii în sumă de 2.187 mii lei (UATJ Satu Mare și UATO Negrești Oaș);
- nerespectarea prevederilor legale privind inițierea și lansarea procedurii de achiziție publică constând în încălcarea regimului juridic al conflictului de interese, abateri cauzatoare de prejudicii în valoare de 604 mii lei (UATC Odoreu);
- nerespectarea prevederilor legale privind derularea procedurii de achiziție publică, respectiv acceptarea ofertei cu tarife supraevaluate pentru anumite prestații, față de tarifele oferite de același operator, pentru aceleași servicii, incluse în loturi diferite, în cadrul aceleiași proceduri de atribuire a acordului cadru, la obiectivul de investiții „Întreținere spații verzi din municipiul Satu Mare, lot 1 și lot 2”, precum și plata de tarife neconforme, abatere cauzatoare de prejudicii în sumă de 4.913 mii lei (UATM Satu Mare);
- nerespectarea prevederilor legale privind încheierea contractului de achiziție publică, fiind acceptată, cu încălcarea prevederilor legale, ca propunere tehnică și financiară, oferta care nu întrunește cerințele din caietul de sarcini, abatere în valoare de 140 mii lei (UATC Pomi);
- nerespectarea prevederilor legale privind administrarea contractelor de achiziție publică, respectiv efectuarea de plăți pentru produse/lucrări/servicii, neexecutate/nerecepționate/în cantitatea facturată și plătită, fiind constatate abateri cauzatoare de prejudicii în valoare de 3.997 mii lei (UATM Carei, UATM Satu Mare, UATC Micula, UATC Pomi, UATC Racșa și UATC Supur), precum și abateri financiar contabile în valoare 214 mii lei (UATC Pomi).

Cauzele apariției abaterilor, cu impact asupra calității gestiunii economico-financiară, au fost determinate, în principal, de următorii factori: nerespectarea competențelor și responsabilităților ordonatorilor de credit în procesul bugetar; necunoașterea și neaplicarea prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor din fonduri publice; neînregistrarea în contabilitate a tuturor operațiunilor economice în momentul producerii acestora potrivit contabilității pe bază de angajamente; neorganizarea și nefuncționarea controlului intern; insuficienta responsabilizare a personalului cu atribuțiuni de control financiar preventiv propriu și nerespectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate.

Printre **cauzele** care au determinat abaterile privind achizițiile publice sunt:

- îndeplinirea pur formală a activității de recepționare și confirmare cantitativă a operațiunilor specifice de salubritate publică stradală;
- necunoașterea/interpretarea eronată de către persoanele cu atribuții în domeniul achizițiilor publice a prevederilor legale în ce privește atribuirea contractelor de achiziție publică, respectiv a tuturor actelor normative care sunt emise în susținerea și aplicarea acestora.

f) Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă

Urmare verificării acestui obiectiv din RODAS, completat cu obiectivele transmise de Departamentul IX, la nivelul Camerei de Conturi Satu Mare au fost constatate o serie de abateri privind:

➤ **modul de organizare și desfășurare a serviciului public de salubritate, respectiv stabilirea, urmărirea și încasarea în conformitate cu prevederile legale a taxei de salubritate:**

- ✚ nu s-a elaborat, aprobat sau actualizat de către autoritatea administrației publice locale, Regulamentul serviciului public de salubritate și Caietul de sarcini, în conformitate cu regulamentul-cadru al serviciului de salubritate și caietul de sarcini-cadru, elaborate și aprobate de A.N.R.S.C. (UATM Satu Mare, UATC Căpleni);
  - ✚ nu s-a respectat obligația prevăzută la art. 26 (1) din Legea nr. 101/2006 privind conducerea de către autoritatea administrației publice locale, împreună cu operatorul serviciului, la zi, a evidenței tuturor utilizatorilor cu și fără contracte de prestări servicii (UATC Căpleni, UATC Culciu) ori nu s-a instituit taxa specială, conform prevederilor art. 26 alin. (1) lit. c) din același act normativ, în cazul tuturor utilizatorilor fără contract (UATC Apa, UATC Beltiug, UATC Craidorolț, UATC Culciu, UATC Supur);
  - ✚ nu s-a înregistrat, urmărit și încasat, în conformitate cu prevederile legale, taxa de salubritate (UATC Apa, UATC Craidorolț, UATC Culciu, UATC Gherța Mică);
  - ✚ nu s-au stabilit, evidențiat, comunicat și încasat majorările de întârziere pentru neachitarea la termen a taxei speciale de salubritate (UATC Căpleni, UATC Culciu).
- **nedispunerea de măsuri de către conducerea entității verificate pentru recuperarea la bugetul local a sumei plătite cu titlu de amendă aplicată de către Garda de Mediu (UATC Apa și UATC Supur);**
- **nedispunerea de măsuri de către conducerea entității verificate pentru recuperarea la bugetul local a sumei plătite cu titlu de accesorii Administrației Fondului pentru Mediu (UATC Culciu).**

Abaterile privind utilizarea și gestionarea resurselor financiare pentru protecția mediului, consemnate la nivelul unităților administrativ teritoriale sunt:

- **abateri generatoare de venituri suplimentare** în valoare de **315 mii lei, valoare care a fost cuprinsă la obiectivul „d - Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantum și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora”;**
- **abateri cauzatoare de prejudicii** în valoare de **10 mii lei, valoare care a fost cuprinsă la obiectivul „e - Calitatea gestiunii financiar contabile”;**

Menționăm faptul că, la nivelul autorităților administrației publice locale, au fost efectuate **4 acțiuni de control** desfășurate sub coordonarea departamentelor, după cum urmează:

- „Controlul legalității contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile la nivelul unităților administrativ teritoriale” sub coordonarea **Departamentului II** (UATM Carei și UATC Odoreu);
- „Controlul modului de utilizare a fondurilor alocate unităților administrativ teritoriale de la bugetul de stat, prin MDRAP, pentru modernizarea drumurilor de interes local clasificate și alimentarea cu apă a satelor pe perioada 2013-2015” sub coordonarea **Departamentului XII** (UATC Pomi și UATC Valea Vinului);

Situația centralizată a constatărilor pe departamentele coordonatoare ale acțiunilor de audit/control desfășurate la autoritățile administrativ teritoriale se prezintă astfel:

Departament/ Direcție	Valoare abateri financiar- contabile	Valoare prejudicii	Valoare venituri suplimentare	Total valori constatate
Departamentul VI Direcția 2	41.543	49.450	3.267	94.260
Departamentul II Direcția 2	122	152	-	274
Departamentul XII Direcția 2	402	43	-	445
TOTAL GENERAL	42.067	49.645	3.267	94.979

mii lei

Menționăm că, la nivelul unităților administrativ-teritoriale, s-au întocmit 19 (nouăsprezece) Procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prin care s-au aplicat un număr de 20 (douăzeci) amenzi contravenționale persoanelor cu atribuții și responsabilități în domeniul în care au fost constatate abaterile.

Valoarea amenzilor aplicate este în sumă de 20 mii lei, din care s-a încasat operativ în timpul misiunilor de audit suma de 5 mii lei, aferentă unui număr de 18 amenzi aplicate iar un număr de 2 amenzi în valoare de 11 mii lei au fost transformate prin sentință judecătorească în „avertisment”.

La nivelul Camerei de Conturi Satu Mare, în urma misiunilor de audit financiar efectuate la un număr de 3 (trei) entități s-a reținut existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale și pentru care s-a propus sesizarea organelor de cercetare penală (UATM Carei, UATC Agriș și UATC Odoreu).

Pe parcursul misiunilor de audit s-a procedat la informarea permanentă a conducătorilor entităților verificate cu privire la deficiențele constatate în vederea formulării unor puncte de vedere, precum și pentru remedierea acestora în perioada acțiunilor.

O atenție deosebită s-a acordat punerii de acord cu entitatea controlată a aspectelor reținute de către auditorii publici externi în urma efectuării verificărilor, precum și analizării împreună cu conducerea entității a recomandărilor formulate, pentru înlăturarea deficiențelor constatate.

În cazurile în care managementul entităților publice verificate nu și-a însușit constatările auditorilor publici externi, reprezentanții entităților au formulat puncte de vedere prezentate în timpul concilierii constatărilor sau prin obiecțiunile depuse la actele de control/audit întocmite, însă aceste puncte de vedere nu au fost construite pe argumente solide și pertinente, de cele mai multe ori acestea s-au limitat la formulări generaliste, fără a fi susținute cu documente probatorii, afirmații limitate la considerentul că simpla aprobare, prin bugetele locale, a unor fonduri publice ar legitima angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata unor cheltuieli nejustificate și situate în afara cadrului legal, considerarea unor clauze din contractele colective de muncă drept temei justificat în acordarea unor drepturi salariale sau de natură salarială ș.a. astfel că, acestea nu au fost de natură să modifice constatările consemnate în actele de control/audit.

Până la data prezentului raport, pentru înlăturarea abaterilor constatate în urma acțiunilor de control/audit efectuate la nivelul unităților administrativ teritoriale au fost emise 24 decizii prin care s-a dispus ducerea la îndeplinire a 232 măsuri.

Din totalul de 232 măsuri dispuse prin deciziile emise, au fost contestate un număr de 75 măsuri (32% din total), de către un număr de 14 (patrusprezece) entități.

În ce privesc abaterile generatoare de prejudicii și venituri suplimentare, s-a remarcat o tendință de remediere a acestora numai după încheierea actelor de control, prea puține entități fiind preocupate de a lua măsuri pe parcursul acțiunii.

Cu toate că auditorii publici externi au discutat și analizat constatările cu conducerea entităților verificate, în vederea elucidării cauzelor și împrejurărilor care au condus la producerea deficiențelor constatate, în foarte puține cazuri persoanele cu atribuții au luat măsuri operative în timpul acțiunilor de audit/control.

Este de precizat faptul că, majoritatea punctelor de vedere divergente, cu privire la recomandările/măsurile dispuse prin decizii neînsușite de entități, se referă la stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciilor aduse bugetelor locale prin acordarea de venituri de natură salarială nelegale, abateri care s-au regăsit și în perioadele anterioare și pentru care instanțele judecătorești au pronunțat sentințe nefavorabile unităților administrativ-teritoriale.

Auditul financiar, precum și acțiunile de control tematic la nivelul unităților administrativ-teritoriale au relevat o serie de curențe și nereguli în modul de formare, administrare și utilizare a resurselor publice, fiind necesare în continuare măsuri pentru îmbunătățirea managementului finanțelor publice locale și dezvoltarea la un nivel corespunzător a capacității instituționale de elaborare și execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

IV. Concluzii și recomandări

Analizând abaterile de la legalitate și regularitate constatate și consemnate în actele încheiate în urma acțiunilor de control/audit efectuate la nivelul unităților administrativ – teritoriale, se pot face următoarele aprecieri cu privire la performanța gestionării fondurilor publice de către entitățile verificate:

✓ Există o slabă preocupare din partea conducerilor entităților verificate cu privire la organizarea activității de identificare, stabilire, înregistrare și urmărire a încasării veniturilor convenite bugetelor locale iar numărul de personal angajat este subdimensionat și fără o pregătire profesională corespunzătoare. De asemenea conducerea unităților administrativ-teritoriale nu este preocupată în implementarea unui control intern adecvat în domeniul colectării impozitelor și taxelor locale de unde și gradul scăzut de autofinanțare al cheltuielilor din venituri proprii și dependența ridicată a unităților administrativ-teritoriale de alocațiile de la nivel central.

✓ Sugestiv în susținerea dezinteresului pentru colectarea veniturilor la bugetele locale este acceptarea și achitarea din bugetele locale a facturilor aferente prestărilor de servicii de salubritate, efectuate de operatorii economici pentru persoanele fizice de pe raza unităților administrativ – teritoriale, în condițiile în care primăriile nu au încasat de la populație, prin taxa specială stabilită, contravaloarea acestor servicii.

✓ Fundamentarea veniturilor s-a realizat, în general pornind numai de la realizările anului precedent, fără inventarierea materiei impozabile, fără a ține cont de rămășițele din anii precedenți și fără identificarea unor noi surse de venit.

✓ S-a manifestat lipsa de preocupare pentru reevaluarea patrimoniului, precum și pentru inventarierea, evaluarea și înregistrarea în patrimoniul unităților administrativ - teritoriale a tuturor bunurilor care aparțin domeniului public și/sau privat, în special terenuri cu vegetație forestieră și pășuni.

✓ Constatările privind încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale cu referire la cazurile în care în anumite instituții publice verificate, nu există o evidență clară a contractelor care afectează administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale denotă, din partea conducerii entităților verificate, o vădită lipsă de preocupare în ceea ce privește evidențierea și urmărirea contractelor de concesiune și/sau de închiriere a bunurilor din patrimoniul public și privat, de urmărire și încasare a veniturilor din concesiuni și/sau închirieri.

✓ Disfuncționalitățile în organizarea și exercitarea controlului intern/managerial, controlului financiar preventiv propriu și auditului public intern, au reprezentat principalele cauze care au condus la înregistrarea abaterilor de la normele legale constatate la nivelul unităților administrativ - teritoriale cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, ca surse generatoare de prejudicii și de risipă în fondurile publice, impactul valoric al abaterilor cauzatoare de prejudicii fiind în creștere față de anul precedent. De cele mai multe ori, măsurile luate în vederea organizării sistemului de control sunt formale și ineficiente, fiind simple consemnări pe hârtie care nu se aplică în practică.

✓ Ordonatorii de credite de la nivelul unităților administrativ – teritoriale ignoră prevederile legale în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar, prin acordarea nelegală de sporuri și indemnizații cu toate că, în ultimii ani, procesele pe care le intentează împotriva încheierilor emise conform prevederilor legii și ale regulamentului, sunt pierdute de entitățile verificate.

✓ Ordonatorii de credite/primarii unităților administrativ - teritoriale nu înțeleg și nu sunt preocupați să înțeleagă mecanismul de evidențiere și înregistrare în evidența contabilă a operațiunilor patrimoniale și, ca urmare, nu acordă importanța cuvenită acestui segment de activitate. Mai mult, în numeroase cazuri, nici personalul cu atribuții financiar contabile nu are pregătire temeinică și nu stăpânește reglementările legale în domeniu.

✓ Situațiile financiare auditate în anul 2016 (încheiate la 31.12.2015 de unitățile administrativ-teritoriale) nu au fost întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, nu au oferit o imagine fidelă a poziției și performanței financiare a acestor entități, nefiind respectate principiile legalității și regularității în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului.

✓ Multe dintre abateri se datorează necunoașterii sau interpretării eronate a reglementărilor legale, atât la nivelul autorităților deliberative, cât și a celor executive și ale personalului angajat în cadrul unităților administrativ-teritoriale. Pe de altă parte, trebuie subliniat și faptul că legislația, complexă și stufoasă datorită multiplelor domenii gestionate la nivelul acestor unități, creează dificultăți de interpretare și implementare.

Având în vedere abaterile de legalitate și regularitate constatate, **concluzia generală** care se desprinde este aceea că, acestea sunt consecințele unui **management defectuos al fondurilor publice**, cauzat, pe de o parte, de lipsa de preocupare/interes din partea conducerilor entităților verificate în ceea ce privește identificarea, stabilirea, înregistrarea și urmărirea încasării veniturilor cuvenite bugetelor locale, acuratețea și veridicitatea datelor din conturile de execuție verificate, administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale, iar pe de altă parte, de „*interpretarea forțată*” a actelor normative și/sau de „*ignorarea*” anumitor prevederi ale acestora, în ceea ce privește efectuarea cheltuielilor bugetare.

În general, punctul de vedere al conducerii entităților verificate în ceea ce privește abaterile și deficiențele consemnate în actele de control/audit este, din păcate, unul de indiferență/nepăsare/ignorare, concluzie susținută și de faptul că marea majoritate a entităților nu formulează, în lipsa unor argumente bazate pe prevederi legale în vigoare, obiecțiuni la constatările din procesele verbale de constatare încheiate, ci contestații împotriva măsurilor dispuse prin deciziile emise.

În majoritatea cazurilor, contestațiile sunt formulate prin avocat, ceea ce denotă lipsa de interes în înțelegerea abaterilor constatate, precum și lipsa de implicare din partea conducerii entităților verificate în modul de urmărire și ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie.

Recomandările formulate de Camera de Conturi Satu Mare s-au referit în principal la:

✓ Corectarea erorilor din evidența fiscală și contabilă care au condus la denaturarea informațiilor prezentate în situațiile financiare încheiate la 31.12.2015.

✓ Inventarierea întregii mase impozabile, stabilirea, evidențierea și încasarea în cuantum și la termenele prevăzute de lege a tuturor veniturilor bugetare, care considerăm că vor conduce la îmbunătățirea activității de evaluare și de urmărire a modului de încasare a veniturilor bugetare pe parcursul execuției bugetare.

✓ Extinderea verificărilor, în cadrul termenului de prescriere a dreptului organelor fiscale de a stabili obligații fiscale, asupra tuturor autorizațiilor de construire emise de autoritatea publică, constatarea stadiului construcțiilor realizate, întocmirea proceselor verbale de recepție și impunerea contribuabililor conform reglementărilor legale în materie.

✓ Inventarierea și identificarea construcțiilor noi și a celor la care au fost executate lucrări de reconstruire, consolidare, modernizare, modificare sau extindere, înregistrarea în evidența fiscală și contabilă a diferențelor de impozit pe clădiri și a accesoriilor aferente și luarea măsurilor de încasare a debitelor.

✓ Efectuarea de verificări asupra legalității și conformității declarațiilor fiscale, a corectitudinii și exactității îndeplinirii obligațiilor de către contribuabili, precum și asupra respectării prevederilor legislației fiscale și de inspecții fiscale pentru examinarea tuturor stărilor de fapt și raporturilor juridice care sunt relevante pentru impunere.

✓ Aplicarea tuturor formelor de executare silită până la stingerea integrală a creanțelor restante cuvenite bugetelor locale, atât pentru cele existente în sold la data verificării, cât și pentru cele constatate suplimentar în timpul misiunilor de audit.

✓ Urmărirea și verificarea de către autoritățile administrației publice locale a modului de încheiere și derulare a contractelor de închiriere/concesionare de active din patrimoniul unităților administrativ - teritoriale și urmărirea realizării efective a veniturilor din aceste activități.

✓ Evaluarea terenurilor cu vegetație forestieră și a pășunilor existente în domeniul public și/sau privat al unităților administrativ - teritoriale și înregistrarea rezultatelor în evidența contabilă (în conformitate cu reglementările legale), precum și efectuarea reevaluării patrimoniului.

✓ Organizarea sistemului propriu de control managerial, potrivit legii, prin identificarea și evaluarea riscurilor cheie privind activitățile ce trebuie desfășurate de toate compartimentele entității și gestionarea acestor riscuri în vederea stabilirii controalelor interne corespunzătoare,

identificarea tuturor activităților procedurale din entitate și urmărirea elaborării de proceduri de lucru necesare în realizarea sarcinilor.

✓ Extinderea verificărilor și stabilirea întinderii prejudiciilor cauzate bugetelor locale, înregistrarea acestora în evidența contabilă și dispunerea măsurilor de recuperare integrală potrivit reglementărilor legale.